

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ЗА СПЕЦИЈАЛНУ ЕДУКАЦИЈУ
И РЕХАБИЛИТАЦИЈУ

ВОДИЧ ЗА СТУДИРАЊЕ ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

IV година
(VII и VIII семестар)

Студијски програм
ДЕФЕКТОЛОГИЈА

Модул:
СМЕТЊЕ И ПОРЕМЕЋАЈИ
ВИДА

Школска 2022/23. година

ПОЧЕТАК ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ

Како би студент знао шта се од њега очекује током школске године прво предавање из сваког обавезног и изборног предмета започиње уводом у предмет од стране наставника. То подразумева:

- упознавање студената са садржајем предмета из теоријског и практичног дела,
- навођење литературе потребне за припремање испита,
- упознавање студената са предиспитним обавезама и начином њиховог остваривања,
- упознавање са условима и начином полагања испита,
- саопштавање осталих релевантних информација у вези права и обавеза студента у оквиру датог предмета.

БИРАЊЕ ИЗБОРНОГ ПРЕДМЕТА

Изборни предмети на Студијском програму Дефектологија, Модул Сметње и поремећаји вида реализују се у седмом и осмом семестру четврте године основних академских студија.

У оквиру четири изборна блока постоји десет. Изборни блок 8 укључује предмете Окупациона терапија и Спорт и особе са инвалидитетом, Изборни блок 9 Руковођење у образовању; Основне вештине саветовања у рехабилитацији; Тифлотехника и Дефектолошки саветодавни и инструктивни рад, Изборни блок 10 Партнерски однос породице, школе и друштвене заједнице и Оптометрија 2, а Изборни блок 11 Превентивно-корективни рад у основној школи и Основи ортоптичког третмана. Студент бира по један предмет из сваког изборног блока.

Изборни предмети се бирају приликом уписа године студија.

У случају да студент жели да одустане од изабраног предмета то може учинити након прве недеље похађања наставе. Други изборни предмет може уписати само током друге недеље наставе изборних предмета тако што ће Студентској служби Факултета доставити:

- Захтев за промену изборног предмета и
- доказ о уплати накнаде трошкова за промену изборног предмета у износу од 3.000,00 динара, а уплата се врши на текући рачун Факултета.

Детаљније информације о изборним предметима можете пронаћи на наредним страницама Водича за студирање.

ПРИЈАВА ИСПИТА, УПИС ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ И ДОСТУПНОСТ ИНФОРМАЦИЈА

Пријава испита се врши електронским путем. Прве две пријаве испита су бесплатне, а трећа и све следеће пријаве испита се плаћају. Цена пријаве је 700,00 динара, а уплата се врши на текући рачун Факултета.

Све информације у вези предавања, вежби, испита, конкурса, активности Студентског парламента и других активности на Факултету можете пратити на сајту Факултета, Вашем е-Студент налогу и Twitter налогу Факултета.

Распоред предмета по семестрима четврте године основних академских
студија Студијског програма Дефектологија
Модул: Сметње и поремећаји вида

Р.бр.	Назив предмета	Семестар	Статус предмета	ЕСПБ
1.	Оптометрија 1	VII	О	6
2.	Професионална рехабилитација слепих и слабовидих особа	VII	О	5
3.	Функционална дијагностика и рехабилитација монокуларног и бинокуларног вида	VII, VIII	О	6
4.	Оријентација и кретање слепих особа	VIII	О	5
5.	Адаптивне физичке активности за особе са оштећењем вида	VIII	О	5
6.	Пристипи у настави математике код слепог и слабовидог деце	VIII	О	5
7.	Предмет изборног блока 8 (Окупациона терапија; Спорт и особе са инвалидитетом;	VII	И	6
8.	Предмет изборног блока 9 (Руковођење у образовању; Основне вештине саветовања у рехабилитацији; Тифлотехника; Дефектолошки саветодавни и инструктивни рад)	VII	И	6
9.	Предмет изборног блока 10 (Партнерски однос породице, школе и друштвене заједнице; Оптометрија 2)	VII	И	5
10.	Предмет изборног блока 11 (Превентивно-корективни рад у основној школи; Основи ортоптичког третмана)	VIII	И	5
11.	Стручна пракса 2	VIII		6

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ СЕДМОГ И ОСМОГ СЕМЕСТРА

Назив предмета: ОКУПАЦИОНА ТЕРАПИЈА
Наставник: Проф. др Снежана Б. Илић
Циљ предмета: Упознавање студената са савременим процесом окупационе терапије у функцији унапређења физичког и менталног здравља.
Исход предмета: Студент постаје оспособљен за рад у два подручја: апликацију активности које су везане за област бриге о себи, пословних активности и слободних активности и прилагођавање материјала и животног простора очуваним способностима особе чије су активности угрожене или онемогућене.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Филозофија и вредности окупационе терапије. Процес окупационе терапије: процена (анализа покрета сегмената у одговарајућим активностима свакодневног живота; тест активности свакодневног живота/Бартхелов индекс; идентификација сазнајно-перцептивних дефицита код краниоцеребралних траума итд), планирање третмана/интервенције, имплементација плана третмана/интервенције, евалуација напретка. Окупациона терапија за особе са церебралном парализом. Окупациона терапија за особе са хроничним болестима. Окупациона терапија за особе са ампутацијама. Окупациона терапија за особе са тешкоћама у менталном развоју. Окупациона терапија за старе особе. Прилагођавање материјала и животног простора. Истраживања у савременом приступу ране интервенције и окупационе терапије. <i>Практична настава:</i> Прати теоријске садржаје. Подразумева апликацију активности које су везане за област бриге о себи, пословних активности и слободних активности и прилагођавање материјала и животног простора.

Назив предмета: СПОРТ И ОСОБЕ СА ИНВАЛИДИТЕТОМ
Наставник: Проф. др Фадиљ Н. Еминовић
Циљ предмета: Упознавање студената са значајем спорта и спортских активности за ову популацију, да понуди конкретне препоруке за њихово упражњавање и примену
Исход предмета: Оспособљеност студената за организацију и реализацију одређених спортских активности особа са инвалидитетом, и креативно учествовање у осмишљавању ових активности.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Основе и историјат, трендови и контраверзе спорта особа са инвалидитетом. Спортски објекти, прилагођавање спортских активности за особе са инвалидитетом. Спортске организације у спорту код особа са инвалидитетом и подела такмичења. Спорт као средство инклузије и добробити бављења спортом код особа са инвалидитетом. Антропомоторичке способности и тестирање, Функционална класификација и дијагностика. Методе за развој моторичких способности особа са инвалидитетом. Методе спортског тренинга и принципи, тренажни процеси у спорту код особа са инвалидитетом. Будућност спорта код особа са инвалидитетом <i>Практична настава:</i> Праћење и опсервација тренинга особа са инвалидитетом, - самостално држање тренинга. Суделовање у организацији и реализацији различитих спортских такмичења особа са инвалидитетом

Назив предмета: РУКОВОЂЕЊЕ У ОБРАЗОВАЊУ
Наставник: Проф. др Марина Н. Радић Шестић, Доц. др Миа М. Шешум
Циљ предмета: Упознавање студената основних академских студија са теоријом и праксом руковођења у образовању деце са ометеношћу.
Исход предмета: Оспособити студенте да самостално руководе глобалним и индивидуалним планом образовања, направе добар план рада, изабере адекватна дидактичка средства, помагала и опрему, помогну особи да се прилагоди групи, развија креативно и критичко мишљење, створи услове за напредовање, константно прати развој и олакша интеграцију особа са ометеношћу.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Кратак историјат руковођења; Управљање, руковођење, менаџмент; Организовање руковођења у образовању; Руковођење у образовању ометених особа; Вредновање руковођења у образовању; Унапређивање руковођења у образовању; Припрема и планирање руковођења у образовању; Припрема групе и одељења; Вођење општег плана образовања; Функционална процена понашања ученика са ометеношћу; Планирање подршке детета; Тимски рад; Успешно организовање и управљање тимовима; Ко-планирање и стратегије које помажу у ко-планирању; Индивидуални едукативни програм и напредовање детета у оквиру програма; Развијање креативности, критичког мишљења и препреке у изражавању креативности. <i>Практична настава:</i> Укључивање детета у разред; Припрема групе и одељења; Вођење општег плана едукације и рехабилитације; Функционална процена понашања детета; Формирање тимова и подела улога; Сарадничко понашање чланова тима; Развијање сарадње са децом; Питања која могу помоћи у развијању сарадње с децом; Праћење детета, предности и недостаци; Врсте уношења података о детету; Моментални модел записивања; Непотпуно, повремено записивање; Потпуно, повремено записивање; Одложено записивање; Трајање праћења детета.

Назив предмета: ОСНОВНЕ ВЕШТИНЕ САВЕТОВАЊА У РЕХАБИЛИТАЦИЈИ**Наставник: Проф. др Ивона Милачић Видојевић**

Циљ предмета: Упознати студенте са одликама стручњака-помагача, основним вештинама, неким стратегијама и техникама делотворног пружања стручне подршке и саветовања у рехабилитацији.

Исход предмета: Овладавање основним вештинама саветовања у рехабилитацији (придруживање, активно слушање, присутност и пажња итд.), стицање увида у сопствене капацитете и ограничења за саветодавни рад, познавање корисних техника и стратегија подршке и саветовања.

Садржај предмета: *Теоријска настава:* Указујемо на начине како саветодавци у рехабилитацији могу развити пожељне и како сузбити непожељне карактеристике и облике понашања и дискутујемо о примени техника различитих саветодавних модела у области рехабилитације. Описујемо детаље првог сусрета с посебним освртом на поступке саветодавца у рехабилитацији и специфичности у раду са клијентима са неком хроничном болешћу или ометеношћу. Издвајамо и разматрамо основне вештине и стратегије саветовања уопште и у појединим стадијумима саветодавног процеса, као и у специфичним областима саветовања у рехабилитацији: саопштавање лоших вести, саветовање у туговању, професионално и радно саветовање итд. Најзад се кратко осврћемо на основне вештине формирања и вођења група самопомоћи и помоћи тугујућима.

Практична настава: На вежбама, семинарима и консултацијама се користе унапред осмишљени материјали (наративи, примери из литературе, студије случаја) који су полазна основа за употпуњавање садржаја предавања и развијање вештина које студенти треба да стекну.

Назив предмета: ТИФЛОТЕХНИКА
Наставник: Проф. др Весна Ј. Вучинић
Циљ предмета: Упознавање студената са тифлотехничким средствима и оспособљавање за практичну примену у процесу едукације и рехабилитације особа са оштећењем вида.
Исход предмета: Оспособљеност студената за практичну примену тифлотехничких средстава у различитим сегментима едукације и рехабилитације особа са оштећењем вида.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Дефинисање тифлотехничких средстава. Развој тифлотехнике током развоја образовања за особе са оштећењем вида. Компензаторни значај тифлотехничких средстава. Подела и принципи израде тифлотехничких средстава. Мерни инструменти и прибор за следе. Средства за рељефно цртање, рељефне карте и шеме. Значај рељефних средстава и приказа, захтеви и фазе израде. Технике и материјали за израду рељефних средстава. Оптички и неоптичка средства за слабовиде и особе са резидуалним видом. Средства за свакодневну употребу. Средства за оријентацију у простору. Средства за писање Брајевим писмом, традиционална и савремена. Компјутерска технологија за следе, софтвери са говорним излазом и игре. Игровна средства и средства за свакодневну употребу. <i>Практична настава:</i> Креирање и израда неоптичких средстава за децу са оштећењем вида под руководством наставника и сарадника. Програмирање примене тифлотехничких средстава у складу са офтамолошким и другим карактеристикама особе.

Назив предмета: ДЕФЕКТОЛОШКИ САВЕТОДАВНИ И ИНСТРУКТИВНИ РАД**Наставник: Проф. др Сања Т. Ђоковић, Проф. др Тамара Р. Ковачевић**

Циљ предмета: Циљ овог предмета је да омогући студентима да стекну и унапреде знања из дефектолошког саветовања и инструктивног рада деце са сметњама и поремећајима, њиховим породицама, васпитачима, наставницима и вршњачким групама у редовном систему васпитања и образовања. Такође циљ је и развијање вештина за препознавање, дефинисање и усмеравање деце, њихових породица, као и других стручњака који раде са дететом ка проналажењу начина превазилажења насталих тешкоћа. Још један од циљева је оспособљавање студената за вођење квалитетног саветодавног и инструктивног рада у редовном систему васпитања и образовања и за одређивање неопходне додатне подршке.

Исход предмета: Студенти ће моћи да идентификују, развију и имплементирају различите врсте саветодавног и инструктивног рада, укључујући индивидуално саветовање, саветовање мале групе, велике групе, вршњачких група; студенти ће моћи да разумеју праксу засновану на доказима и користе емпиријски засноване интервенције у виду додатне подршке за децу са сметњама и поремећајима; студенти ће развити свест о критичним психо-социјалним и образовно-васпитним питањима која се могу јавити код деце, њихових породица и других стручњака који раде са децом изазаваних сметњом или поремећајем; студенти ће разумети процес усмеравања и биће у стању да одреде одговарајуће врсте подршке која ће довести до бољег функционисања деце и њихових породица у животном окружењу.

Садржај предмета: *Теоријска настава:* Терминолошко и појмовно одређивање дефектолошког саветодавног и инструктивног рада и истицање разлика између психолошког и дефектолошког саветовања. Кроз анализу законске регулативе одредиће се место и улога дефектолога у стручном тиму. Представиће се неопходне компоненте за квалитетан дефектолошки саветодавни и инструктивни рад. Студентима ће се приказати психосоцијалне специфичности деце са сметњама и поремећајима и специфичности њихових породица. Дефинисаће се извори и начини прикупљања података о детету. Примена селф-концепта и натуралистичког приступа у процени тешкоћа које се јављају у свакодневном функционисању деце и породица као и одређивање потреба које проистичу из учених тешкоћа како би се одредила неопходна додатна подршка биће такође разматрана у теоријској настави овог предмета. Представиће се облици и начини спровођења типова саветодавног и инструктивног рада са различитим циљним групама као што су: породица, васпитачи, наставници, вршњаци.

Практична настава: Анализа законодавног оквира дефектолога као стручног сарадника у вртићу и школи; одређивање и примену различитих техника прикупљања података о детету са сметњама и поремећајима и његовој породици; примену натуралистичких метода у процени тешкоћа детета и породице; обуку у вођењу дефектолошке документације у вртићима и школама; одређивање додатне подршке за децу са сметњама и поремећајима у вртићу и школи; примену различитих стратегија у саветовању; увежбавање стратегија комуникације у саветодавном и инструктивном раду; организација инструктивног рада са децом, породицом, васпитачима и наставницима и вршњацима; израду плана саветовања и инструктивног рада са различитим циљним групама; вежбање дефектолошке елаборације у стручном тиму.

Назив предмета: ПАРТНЕРСКИ ОДНОС ПОРОДИЦЕ, ШКОЛЕ И ДРУШТВЕНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ
Наставник: Проф. др Јасмина Б. Карић
Циљ предмета: Основни циљ овог предмета је увођење студената у теорију и праксу ради јачања партнерских односа породице, школе и друштвене заједнице, кроз развијање осетљивости за друге људе као и развијање комуникацијских и социјалних вештина.
Исход предмета: Студенти треба да се оспособе да заснују професионалне односе са породицама који су смислени, продуктивни и кооперативни партнерски односи су значајни ради усклађивања постигнућа детета са његовим реалним способностима.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Предмет обухвата саржаје подељене на теорију и праксу релевантну за помагање родитељима и другим члановима породице да раде са својим дететом. Опште теоријске принципе и процедуре колаборативног партнерства између породица, професионалаца и друштвене заједнице, информације о ресурсима у заједници, специфичне технике обуке за породице, као и способности да породице буду упућене на одговарајуће службе, права родитеља и њихове деце. Упознавање са основним стилима комуникације и развијање способности за асертивно понашање. Јачање толеранције на непријатност. <i>Практична настава:</i> Прати теоријске садржаје. Подразумева апликацију активности које су везане за област бриге опартнерским односима породице школе и друштвене заједнице.

Назив предмета: ОПТОМЕТРИЈА 2
Наставник: Проф. др Зорица М. Савковић
Циљ предмета: Проширивање знања о начинима корекције и преписивања наочара и контактних сочива и рехабилитацији монокуларног и бинокуларног вида.
Исход предмета: Усвојена знања и вештине за примену оптичких средстава у корекцији рефракционих аномалија.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Бави се основним, савременим дијагностичким, корекционим и рехабилитационим процедурама у рехабилитацији монокуларног и бинокуларног вида. Израда помагала за корекцију вида. <i>Практична настава:</i> Практични аспекти дијагностике и рехабилитације рефракционих аномалија и функционалних поремећаја вида.

Назив предмета: ПРЕВЕНТИВНО-КОРЕКТИВНИ РАД У ОСНОВНОЈ ШКОЛИ
Наставник: Проф. др Горан М. Недовић
Циљ предмета: Циљ предмета је да пружи студентима теоријска и практична знања о превентивно корективном раду у основној школи.
Исход предмета: Стицање знања и стручне компетенције за превентивно корективни рад у основној школи.
Садржај предмета: Теоријска настава: Превентивно корективни рад у основној школи (појам, циљ и задаци превентивно корективног рада). Откривање узрока и природе проблема у учењу. Подршка и помоћ ученику у савладавању програмских садржаја. Подршка и помоћ наставнику у реализацији наставе. Методологија израде специфичних програма превентивно корективног рада. Специфични превентивно корективни третман. Програмска подручја превентивно корективног рада у основној школи. Превентивно корективне вежбе и игре. Методе превентивно корективног рада. Примена информационих и асистивних технологија у превентивно корективном раду. <i>Практична настава:</i> Практикум превентивно корективног рада у основној школи.

Назив предмета: ОСНОВИ ОРТОПТИЧКОГ ТРЕТМАНА
Наставник: Проф. др Мирослав Р. Стаменковић
Циљ предмета: Усвајање основних знања из области ортоптичког третмана поремећаја мотилитета очију.
Исход предмета: Овладавање основним техникама ортоптичког третмана код поремећаја мотилитета очију
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Историјат ортоптичког третмана. Место ортоптичког третмана у савременој страбологији. Могућности и ограничења ортоптичког третмана. Индикације за ортоптички третман: инсуфицијенција конвергенције, инсуфицијенција акомодације, антисупресиони тренинг и фузиони тренинг код симптоматских хетерофорија. Преоперативна ортоптичка припрема страболошких пацијената. Постоперативни ортоптички третман страболошких пацијената. Скрининг амблиопије и страбизма код деце. <i>Практична настава:</i> Вежбе за третирање примарне инсуфицијенције конвергенције. Тренинг конвергенције близу-далеко (jump convergence). Вежбе конвергенције оловка-нос (pencil push-up). Вежбе конвергенције уз помоћ дот картице. Brock string вежбе конвергенције. Вежбе за третирање инсуфицијенције акомодације. Вежбе фузије помоћу стереograma. Вежбе за побољшање постоперативног бинокуларног статуса страболошких пацијената. Вежбе за нехируршки третман диплопија. Третман амблиопије – практични аспект.

ФАСПЕР

Високог Стевана 2, 11000 Београд

www.fasper.bg.ac.rs

@FASPER_BG

+ 381 11 21 83 036

info@fasper.bg.ac.rs

studentskasluzba@fasper.bg.ac.rs

рачун број: 840-1787666-66